

KLASA: 602-04/15-01/9

URBROJ: 2158-83-01-15-2

21. svibnja 2015.

Povjerenstvo za provođenje unutarnje prosudbe Sustava za osiguravanje kvalitete u 2015. godini

**doc. dr. sc. Leonard Pon,
predsjednik**

PREDMET: Očitovanje na Izvješće Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete u 2015. godini

Cilj unutarnje prosudbe Sustava za osiguravanje kvalitete u 2015. godini bio je utvrditi postojanje ishoda učenja pojedinih kolegija, postojanje ishoda učenja studijskih programa te utvrđivanje usklađenosti ishoda učenja kolegija i studijskih programa na primjeru odabranih kolegija i studijskih programa, odnosno utvrđivanje stupnja poznavanja i međusobne usklađenosti ishoda učenja kolegija i studijskih programa od strane sudionika nastavnog procesa.

Povjerenstvo za provođenje unutarnje prosudbe Sustava za osiguravanje kvalitete na temelju prikupljenih podataka zaključilo je da je u odnosu na stanje utvrđeno tijekom vanjske neovisne periodične prosudbe sustava osiguravanja kvalitete FFOS-a, koje je provedeno 2010. godine, ostvaren značajan napredak po pitanju ishoda učenja, budući da svi studijski programi sadrže ishode učenja – kako na razini cijelog programa, tako i na razini pojedinih kolegija, te su ti ishodi učenja međusobno usklađeni. Po pitanju zadaće unutarnje prosudbe 2015. godine analiza usklađenosti ishoda učenja odabranih kolegija i ishoda učenja dotičnih studijskih programa pokazala je da su ishodi učenja kolegija i ishodi učenja studijskih programa usklađeni.

Na temelju zapažanja, zaključaka i preporuka u Izvještaju Povjerenstva za provođenje unutarnje prosudbe Sustava za osiguravanje kvalitete FFOS-a 2015. godine Uprava FFOS-a je poduzela i/ili namjerava poduzeti sljedeće korake:

1. Svi definirani ishodi učenja na razini pojedinih predmeta temeljito su u više navrata tijekom 2014./2015. analizirani i operacionalizirani od strane Radne skupine za analizu

ishoda učenja te upućeni na usklađivanje i doradu svim nastavnicima Filozofskog fakulteta. Također, provedeno je povezivanje ishoda učenja s nastavnim metodama, aktivnošću studenata i metodama procjene na razini svakog pojedinog predmeta, a u svrhu čega su bile organizirane dvije radionice te jedan konzultativni sastanak *Radne skupine za analizu ishoda učenja* i nastavnika. Rezultat ovih aktivnosti je povezanost ishoda učenja s nastavnim metodama, aktivnošću studenata i metodama procjene u svim pojedinim predmetima na svim studijskim programima. Osim toga, provedeno usklađivanje ujedno je zahtijevalo i preispitivanje te doradu postojećih ishoda učenja kao i sustavan rad na unapređivanju međusobne povezanosti ishoda učenja, nastavnih metoda, aktivnosti studenata i metoda procjene.

2. U svrhu provedbe povezivanja ishoda učenja s nastavnim metodama, aktivnošću studenata i metodama procjene na razini pojedinih predmeta Uprava je oblikovala *Radnu skupinu za analizu ishoda učenja* koju čine nadležni prodekan za nastavu i prodekan za studijske programe i studente te nastavnici Odsjeka za pedagogiju iz područja didaktike, kojоj ishodi učenja sadržajno pripadaju. U skladu s preporukama Povjerenstva za unutarnju prosudbu te potrebama analize i unapređivanja ishoda učenja, do početka akademске 2015./16. plan je proširiti postojeću radnu skupinu metodičarima s pojedinih odsjeka kako bi se optimalno uvažile specifičnosti pojedinih stručnih područja. To znači da će se na odgovarajući način povezati postojeća Radna skupina za ishode učenja koja je formirana 2009. godine i Radna skupina za analizu ishoda učenja iz 2015. godine.

3. Prodekanica za studijske programe i studente i Radna skupina za analizu ishoda učenja će do početka akademске 2015./16. izraditi smjernice za izradu novih studijskih programa koje će, između ostalog, sadržavati i postupke vezane za izradu ishoda učenja studijskih programa iz kojih se izvode ishodi učenja pojedinih predmeta.

Prilikom svake izmjene i dopune studijskih programa te prilikom izrade elaborata novih studijskih programa redovito se, među ostalim, kontroliraju i ishodi učenja na razini studijskog programa i pojedinih predmeta.

4. Budući da je Povjerenstvo za unutarnju prosudbu zaključilo da su ishodi učenja pojedinih kolegija i ishodi učenja dotočnih studijskih programa usklađeni, smatra se da nije potrebno izraditi posebne smjernice za unapređivanje usklađivanja ishoda učenja postojećih kolegija s dotočnim postojećim studijskim programima, tim više što će se smjernice za izradu novih studijskih programa iz prethodne točke moći primjenjivati i na postojeće studijske programe. Ipak, s obzirom na činjenicu da se na FFOS-u nije sustavno radilo na usklađivanju ishoda učenja studijskog programa i ishoda učenja svakog pojedinog kolegija iz studijskih programa, kao niti kontinuirano osposobljavalo djelatnike za usklađivanje ishoda učenja studijskog programa i ishoda učenja svakog pojedinog kolegija iz studijskih programa, planira se dugoročno održavanje ciklički ponavljanih tematskih radionica, mentorsko-konzultativnih susreta i zajedničkih stručnih sastanaka s temom operacionalizacije i programiranja ishoda učenja, a što će biti ostvareno tijekom akademске 2015./16.

Što se tiče smjernica za unapređivanje ishoda učenja postojećih kolegija, one će nastavnicima biti predočene kroz različite oblike izobrazbe Planom stručnog usavršavanja nastavnika za 2016. godinu.

5. Odsjek za cjeloživotno obrazovanje u akademskoj 2014./2015. u godišnji je *Plan stručnog usavršavanja za nastavno i nenastavno osoblje* za 2015. uključio i teme vezane za ishode učenja koje će postati trajan dio sadržaja i programa usavršavanja.

U novom programu PPDMI dopunske izobrazbe, koji je izrađen te je u postupku prihvaćanja, u stručno usavršavanje nastavnika redovito su uključene i teme vezane uz ishode učenja, a specifično u kolegijima Didaktika, , Metodika nastave, Teorije kurikuluma i Školska praksa (poučavanje ishoda učenja razvidno je u ishodima učenja predmeta i u sadržaju predmeta) – modul A, te Didaktika (poučavanje ishoda učenja razvidno je u ishodima učenja predmeta i u sadržaju predmeta) i Metodika visokoškolske nastave (poučavanje ishoda učenja razvidno je u ishodima učenja) - modul B.

6. Proširenoj Radnoj skupini za analizu ishoda učenja preporučit će se povezivanje s fakultetima izvan Sveučilišta J. J. Strossmayera kako bi se proučili i eventualno primjenili primjeri dobre prakse u cilju unapređivanja kvalitete povezivanja ishoda učenja na razini studija i pojedinih predmeta.

7. U svrhu daljnog razvijanja modela utvrđivanja ostvarenosti ishoda učenja prodekanica za studijske programe i studente je već preporučila u svome Izvješću o provedenoj anketi 2015. Povjerenstvu za unapređivanje i osiguravanje kvalitete visokog obrazovanja FFOS-a daljnje proširivanje baze poslodavaca prilikom provođenja anketiranja.

Povjerenstvo za kvalitetu je izradilo prijedlog anketnih upitnika za završene studente (ispitivanje o stečenim kompetencijama i ostvarenim ishodima učenja) i predložilo provedbu ankete. S anketiranjem završenih studenata o stečenim kompetencijama i ostvarenim ishodima učenja planira se započeti od rujna 2015. godine.

U suradnji s Povjerenstvom za kvalitetu razmotrit će se preporuka Povjerenstva za provedbu unutarnje prosudbe za doradu studentske ankete na način da se uvrste pitanja o ishodima učenja. Naime, valja razmotriti učinkovitost i općenito smisao proširivanja redovite studentske ankete navedenim ispitivanjem ukoliko će se provoditi anketiranje završenih studenata.

Uprava je odlučila tijekom 2014./2015. i 2015./2016. pokrenuti opsežnu analizu vertikalno-horizontalne programske i sadržajne usklađenosti ukupnog ECTS opterećenja studenata u različitim studijskim kombinacijama, koja će rezultirati izradom novih ravnomjernije usklađenih studijskih programa.

S obzirom na provedeni postupak povezivanja ishoda učenja, nastavnih metoda, aktivnosti studenata i oblika vrednovanja, svi postojeći studijski programi imaju definirane ishode učenja, a provedena je i analiza postojećih ishoda učenja kojom su ispravljeni uočeni nedostaci i u točkama koje je pratila ova unutarnja prosudba. Stoga će se voditelje odsjeka, za koje je utvrđeno da njihovi studijski programi nemaju ishode učenja na mrežnim stranicama, uputiti da isprave uočeni nedostatak. Na jednak će se način postupiti i za studije/kolegije za koje je su utvrđeni nedostatci u nekoj od praćenih točaka. Što se tiče združenog diplomskog studija Pisana baština u digitalnom okruženju, u tijeku je postupak njegovog ukidanja zbog čega nije potrebno definirati ishode učenja.

Kako se u Izvješću višestruko naglašavaju zapažanja o poteškoćama i nemogućnostima organiziranja i financiranja te nedovoljnog broja školske prakse (Odsjek za hrvatski jezik i književnost), nemogućnosti organizacije prevoditeljske prakse u Osijeku (Odsjek za engleski jezik i književnost), kao i nemogućnosti odlaska studenata na školsku praksu u broju sati koji je propisan nastavnim planom i programom" (Odsjek za njemački jezik i književnost), u veljači 2015. godine bio je organiziran sastanak Uprave i voditelja školske prakse s mentorima s ciljem iznalaženja prihvatljivog rješenja svih navedenih pitanja na kojima se aktivno radi te se očekuje pozitivan ishod do početka nove akademске godine. Međutim, s obzirom na brojnost studijskih smjerova, heterogenost grupa i broj uključenih studenata, radi se o vrlo složenoj problematici. Naime, u SWOT analizi Filozofskog fakulteta posljednje se tri godine (2012., 2013. te 2014.) navodi „neizvjestan status školske prakse na nastavničkim studijima“. U navedenim SWOT-analizama, kao i u najnovijoj, kao nedostatak ističe se „nedovoljna zastupljenost broja sati stručne prakse u studijskim programima i ograničenost u organizaciji te izvedbi praktične nastave kako je određeno studijskim programom“. Stoga će jedan od strateških ciljeva ustanove u narednom razdoblju biti pokretanje strateške suradnje s tvrtkama i ustanovama koje bi studentima omogućile stručnu praksu i zapošljavanje, jer se studentska praksa pokazuje kao organizacijski i finansijski izazovno i vrlo važno pitanje.

Uprava Filozofskog fakulteta pokrenula je prema Rektoratu Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku inicijativu za aktivnijim uključivanjem zaposlenika naše ustanove u različita stručna tijela, vijeća i povjerenstva Sveučilišta, posebno u pitanjima planiranja, programiranja i operacionalizacije ishoda učenja, što je pozitivno prihvaćeno i pokazuje rezultate.

prof. dr. sc. Loretana Farkaš

Loretana Farkaš
dekanica

Dostaviti:

1. doc. dr. sc. Silvija Ručević, prodekanica za razvojno-stručni rad
2. dr. sc. Ljubica Matek, predsjednica Povjerenstva za osiguravanje i unapređivanje kvalitete
3. Ured za unapređivanje kvalitete obrazovanja